

Na Kranjskem so sledeče javne deklške šole: c. kr. žensko učiteljske v Ljubljani, c. kr. obrtno-strokovna šola za umetno vezenje in šivanje čipek v Ljubljani ter 10 občnih ljudskih šol, namreč: 8 razredna mestna deklška šola v Ljubljani, 5 razredna mestna nemška deklška šola v Ljubljani, 4 razredni deklški šoli v Idriji in v Kranji, 3 razredne deklške šole v Kamniku, v Kočevji in v Novem Mestu ter 2 razredne deklške šole v Ribnici, v Trzinu in v Vrhniku. Razven tega so posebni deklški oddelki v Črnomlju, Metliki in Postojni.

Privatnih deklških šol je 12, namreč v Ljubljani: višja gospodinjška šola pri mm. Uršulinkah, nadaljevalna šola gospe Huth, nadaljevalna šola gosp. Rehn, 8 razredna vnanja ter 8 razredna notranja deklška šola pri mm. Uršulinkah, 8 razredna deklška šola gospe Huth; 6 razredna notranja in 5 razredna vnanja deklška šola mm. Uršulink v Škofji Loki, 3 razrednice šolskih sester Notre Dam v Trnovem, 3 razredna deklška šola v ženskem sirotišču v Ljubljani, dvorazredni deklški šoli šolskih sester v Repnjah in Šmihelu pri Novem Mestu. (Dalje prih.) **Lj. Stiasny.**

Književnost.

Kmetijsko gospodarstvo. Učna knjiga za kmetijske šole, ob enem priročna knjiga za praktične gospodarje. Spisal Viljem Rohrmann, pristav deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu. Celje 1893. I. Tiskal in založil Dragotin Hribar. Str. 130. Cena 50 kr., po pošti 55 kr. — Knjiga je razdeljena na štiri poglavja, katera razpravljajo I. Sredstva za kmetovanje. II. Uredba gospodarstva. III. Cenitev gospodarstva. IV. Kmetijsko knjigovodstvo. — Ta knjiga je zelo važna ne le kot šolska knjiga, ampak še bolj kot priročna knjiga za gospodarje. Mnogo se je že pisalo o pravilnem in uspešnem gospodarstvu, toda doslej so vsi spisi koristili malo, največ vsled tega, ker niso skupaj ali pa vsaj enotni. Prehitro nazadujoče kmetijstvo potrebuje izdatne pomoči, da ne postane gospodarska beda splošna. Vse pomoči deželne in državne ne bodo odpomogle, da kmet v gospodarstvu ne napreduje. Kdor ne napreduje, je uničen. Pravijo sicer, da se kmet ne nauči dobro kmetovati iz knjig. Sevé, za plugom bode moral še vedno hoditi, toda gospodariti se nauči boljše in previdnejše. Knjiga ga seznani s sredstvi, s katerimi si zboljša opesano polje, z boljšimi semeni in načini sejanja in gnojenja. Ljudje se le preradi drže starega kmetijstva in

starega sejanja. Po naši — ne strokovnjaški sodbi — je knjiga dobra in bode koristila mnogo, ako pride ljudem v roko. Tu imajo čitatelji lepo priliko razširiti jo med beročimi kmeti in marsikateremu učitelju bi prišla prav, svetoval bi vsaj lahko kakemu takemu, ki sam ne zna brati. Tudi šolske knjižnice ne smejo biti brez te knjige. Posojuje naj se vsaj učencem ponavljalne šole. Knjigo priporočamo.

Ljubezen do mamice. Povest za mladino. Spisal Josip Matéjev. V Ljubljani. Izdala in založila „Družba sv. Cirila in Metoda“. 1893. Str. 74. Cena 25 kr., nevez. 20 kr. — Ko sem prečital to povest, spoznal sem, da je njen junak pokojni gibeljski učitelj, moj bivši sošolec Peter Kambič. Morda se motim, toda vsak, ki je poznal njega in prebere to povest, mora reči: „Da, to je on; prav tak je bil!“ Z veliko pazljivostjo sem prečital povest do konca. Živo je opisana ljubezen do matere, njegova pobožnost in udanost in kar se zgodi takó poredkoma: o učiteljskem stanu je pisano spoštljivo. (Zato pa naj nihče ne misli, da je neznani pisatelj morda učitelj.) Naj bi našla povest mnogo, mnogo čitateljev! Slavní naši šolski družbi pa moramo biti hvaležni, ker nam podaja v svoji knjižnici tako izbrano berilo za našo šolsko mladino.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. Okrajna konferencija učiteljstva slovenskih in slovensko-nemških ljubljanskih ljudskih šol je dne 28. t. m. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu: 1.) Zavetišče npravo-zanemarjenim šolskim otrokom v Ljubljani, poročilo g. c. kr. okrajnega šolskega nadzornika nadučitelja A. Žumra. 2.) Kako

je postopati učitelju, da doseže učni smoter pri splošnem pouku v naših petrazrednicah in osemrazrednicah na podstavi sedanjega učnega črteža, poročilo g. učitelja J. Dimnika.

Dne 30. t. m. pa je konferencija učiteljstva nemških ljubljanskih ljudskih šol, pri kateri poroča gosp.

učitelj A. Maier o pouku o domovinoslovji in gđ. učiteljica E. Raunacher o nemškem slovničnem pouku in Lehmannovih slovnicah.

Iz Postojine. Te dni sta se razposlali vsem šolskim vonstvom dve okrožnici. Prva vabi k okrajni učiteljski konferenciji, koja bode dné 5. mal. srpana t. l. v Postojini. Razven običajnih točok sla na dnevnem redu velezanimivi razpravi: 1. Potreba in zgodovinski razvoj nazornega nauka. Kako in koliko naj se ga poučuje na najnižji stopinji ljudske šole. Poročevalec: g. učitelj Fr. Verbič iz Slavine. 2. Kako je gojiti slovniški pouk, da bo trajna in zanesljiva podlaga pravopisu in spisu? (Določiti je poscebej, v koliko naj se pri istem uporablja sam razum, v koliko tudi mehaničen spomin.) Poročevalec: g. učitelj K. Wider iz Vipave.

Opozarjam posebno na dostavek v vabilu glaseč se: Da bode debata živahnejša, naj vsak ud konferencije posamezni točki dobro premisli. Samostojni nasveti inajo se vsaj 3 dni pred zborovanjem g. c. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku naznaniti.

Pred konferencijo je ob 9. uri v dekanijsko-župni cerkvi tiha sv. maša, pri koji bode pel dobroznani, virli Pivški kvartet.

Še drug izreden užitek se nam obeta. Čujemo, da nameravajo učitelji-tamburaši iz Vipavske doline tudi nas s svojim dovršenim igranjem iznenaditi.

Druga okrožnica odreduje, da je 21. rožnik t. l. pouka prost dan in se ima na ta dan praznovati škofovski jubilej sv. Očeta Leona XIII. —ič.

Iz kamniškega okraja. Letošnje uradno učiteljsko zborovanje bode dné 5. mal. srpana ob 8. uri dopoldne v Mengesi. Poleg navadnih točok je na dnevnem redu tudi: Razgovor o dosedanjih poskusih s pokončno pisavo, poročevalec g. Stiasny. — Stvarna obravnava dovoljno izbrane realistične berilne vaje s pripravo za spise (3. berilo); poročevalec g. Toman.

Iz Smlednika. Preveseli dan za šolsko mladež naše fare, pravim naše fare, kajti v naši fari se nahajajo tri šole in sicer doma, v Trbojah in v Pirničah, bil je na praznik Kristovega vnebohoda. Ta dan se je blagoslovila pirniška šolska zastava v tukajšnji farni cerkvi. Po mnogem trudu in velikih zaprekah, katere so se stavile g. učitelju Müllnerju, prišlo je končno vender le do blagoslovljenja. Koliko obrekovanja, hujskanja in skrbij je imel omenjeni gosp. učitelj prestati, ne bom pravil. A on le ni omagal, temveč držal se je krepko ter premagal vse ovire.

Vsa čast mu! Domenili smo se potem z našim g. katehetom o slavnosti blagoslovljenja, katero naj tu nekoliko popišem.

Zjutraj pred sv. mašo naznanil je gromoviti strel s topičem, da se bode danes v cerkvi godilo nekaj posebnega. In res, privrelo je dokaj ljudstva od blizu in daleč, a seveda največ Pirničanov. Drugi strel pa nam je naznanil prihod trbojske šolske mladine na čelu jim zastavonosec z jako lepo, tudi še le lansko leto napravljeno zastavo. Moško smo potem šli v cerkev vsak s svojo šolsko mladino in zastavo. Postavili smo se tako, da je bila blagoslovljenka v sredi. Po blagoslovljenji imel je č. g. katehet Košir slavnostni govor. Opozoril je otroke med drugim posebno, na kaj naj jih zastava vedno spominja, predložil jim je zlasti podobi Marije in sv. Alojzija v zastavi. Priporočal in za vzgled postavil jim je angelskega mladeniča, naj bi tudi oni tako krščansko živeli, pridno se učili ter radi ubogali roditelje in učitelje, kateri se z njimi toliko trudijo. Pozabiti pa tudi ne smejo nikdar Marije. Ravno tako pa se danes spomnite pri daritvi sv. maše še dveh slavlencev in sicer sv. očeta papeža Leona XIII. in presv. cesarja Frančiška Josipa I. Kakor sv. oče toliko skrbi za zveličanje naših duš, tako naš presv. vladar vedno in povsod skrbi za naš posvetni blagor. Končno sklene gospod svoj zanimiv govor s slovenskim geslom: „Vse za vero, dom, cesarja“. Na to se je zapela na korn pod vodstvom g. A. Sachsa cesarska pesem. Po slovesni sv. maši, med katero je bilo slišati vedno pokanje topičev, šli smo zopet paroma iz cerkve; otroci so šli domov, mi učitelji z g. katehetom pa smo se zbrali pri g. radučitelju, kojega gospa nam je postregla s kosilom in dobro kapljico.

Preostaja mi še popisati zastavo. Naročena je na Dunaji pri tvrdki Krickel & Schweiger, je trioglata in iz jako lepega belega damasta. V sredi na jedni strani je podoba Marije čistega spočetja, na drugi strani sv. Alojzij. Ob krajeh jo krasijo zlate „franže“ in konci je obešena zlata kvasta. Palica je iz naravnega javorovega lesa, v sredi s črno rozeto; vrhu pa je sulica. Jako fina in lepa sta modri in rdeči trak z napisom: „Sv. Marija in sv. Alojzij prosita za nas!“ Črke v trakovih so ročno delo z zlatom veziljene. Zastava na palici ni pribita, ampak le tako pritrjena, da se lahko proč vzame, kar je jako praktično za shranitev. S trakovi vred stane okoli 160 gld.

Končno bodi izrečena najtoplejša zahvala gospodoma učiteljema, g. učiteljici in zlasti g. katehetu za prijazno sodelovanje pri tej slavnosti. B.

Društveni vestnik.

Iz logaškega okraja. Kakor vsak človek rad po-
toži svoje reve in nadloge, ki mu težijo sreč, bližnje-
mu, kateri ga uneje; tako tudi učitelj rad razpravlja
v tovariškem krogu svoje stanovske težave s prija-

teljskim razgovorom. Saj trpin trpina najlože razu-
meti more!

Da pa se skupno razmotrivanje skupnih teženj
doseže, treba, da pride učiteljstvo večkrat v letu v